

**Паспорт
наукової спеціальності
14.01.39 «Клінічна лабораторна діагностика» (медичні науки)**

I. Формула спеціальності

Клінічна лабораторна діагностика – галузь науки, яка займається науковим обґрунтуванням та розробкою:

лабораторних методів (тестів) об'єктивного біохімічного та морфологічного аналізу біологічних матеріалів (рідин, тканин, клітин) організму людини;

принципів, критеріїв інтерпретації та оцінки за допомогою цих методів стану органів, фізіологічних систем організму та їх резервних можливостей;

параметрів відхилень від норми та патологічних порушень в діяльності органів, систем організму людини;

алгоритмів використання лабораторних даних для встановлення ризику та діагнозів хвороб та здійснення лабораторного контролю за динамікою патологічного процесу, результатами лікування та реабілітації;

систем організації лабораторної служби, управлінських (створення системи гарантії якості лабораторних досліджень, валідації, акредитації, атестації, ліцензування), інформаційних (комп'ютерних програмних, мережеских), метрологічних, економічних та правових засад її діяльності, системи підготовки фахівців лабораторної медицини;

приладів, систем та технологій для здійснення клінічної лабораторної діагностики.

II. Напрями досліджень

2.1. Наукове обґрунтування теоретичних основ клінічних лабораторних досліджень та діагностики, в тому числі визначення якісних і кількісних характеристик морфологічних, хімічних і інших параметрів біологічних матеріалів для оцінки функціонального стану тканин і систем організму, а також для виявлення фізіологічної напруги, ранніх продромальних відхилень, порушень при патологічних станах (інфекційних, запальних, некротичних, пухлинних, імунних, спадкових і ін.). Наукове обґрунтування використання методик лабораторних досліджень для діагностики захворювань, характеристики тяжкості, періоду і терміну хвороби, прогнозу, контролю за лікуванням і його результатами та для встановлення змін структури і функції клітин і тканин, їх кореляції з клінічними симптомами. Наукове обґрунтування систем лабораторних критеріїв патологічних, компенсаторних і адаптаційних реакцій і процесів, направлених на відновлення початкового стану організму, а також

розробка на підставі клініко-лабораторних досліджень теоретичної бази для пошукових діагностичних програм.

2.2. Лабораторні методи та методики дослідження біохімічного та морфологічного складу біологічних рідин та тканин організму, в тому числі ендогенних речовин: субстратів, метаболітів хімічних процесів в організмі, ферментів і їх кофакторів, гуморальних агентів, біологічно активних речовин, вітамінів, чинників системи гемостазу та екзогенних речовин і їх похідних в організмі: токсичних речовин (токсини, метали, спирти), ліків та їх похідних. Наукове обґрунтування використання лабораторних показників, їх співвідношення при різних захворюваннях і залежність від ступеня ураження органів, систем і клітин, перебігу патологічного процесу. Вивчення закономірностей внутрішньо- і міжіндивідуальних коливань хімічного і клітинного складу біоматеріалів на рівні індивідууму та популяції.

2.3. Наукове обґрунтування методів та методик морфологічних (цитологічних) досліджень біоматеріалу, в тому числі дослідження клітинного складу крові, кісткового мозку, тканин і органів, секретів і екскретів організму, трансудатів і ексудатів, цитохімічних маркерів клітин, їх особливостей, морфологічних і цитохімічних змін клітин пунктатів органів, відбитків тканин, вишкрябувань, відсмоктувань, біорідин у нормі та патологічних процесах.

2.4. Наукове обґрунтування методів та методик імунологічних досліджень, в тому числі антигенів еритроцитів, лейкоцитів, тромбоцитів, білків плазми, HLA-системи, імунокомпетентних клітин, антитіл природних, імунних і аутоімунних, імунних комплексів, медіаторів імунітету, імунного статусу організму, онкомаркерів, показників інфекційного імунітету та моніторингових показників терапії із корекції імунітету.

2.5. Наукове обґрунтування організаційного забезпечення клінічної лабораторної діагностики. Управління та менеджмент роботи клініко-діагностичної лабораторії. Забезпечення якості клінічних лабораторних досліджень, достовірності і єдності результатів.

III. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені

Медичні науки.

Директор департаменту атестації
кадрів вищої кваліфікації

В. Д. Бондаренко